

Forslag til forespørgselsdebat om der i råstofloven forsat bør være en mulighed for at pålægge råstofselskaber, at forarbejde udvundne mineraler her i landet.

(Medlem af Inatsisartut, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Råstoffer og Arbejdsmarked)

Indledningsvis vil Naalakkersuisut takke medlem af Inatsisartut Peter Olsen fra Inuit Ataqatigiit for forslaget til forespørgselsdebat.

I henhold til råstofloven kan der i en udnyttelsestilladelse fastsættes vilkår om, i hvilket omfang et mineselskab skal forarbejde udnyttede mineralske råstoffer i Grønland. Forarbejdning kan dog ske uden for Grønland, hvis forarbejdning i Grønland vil medføre væsentligt større omkostninger eller ulemper.

Fastsættelsen af omfanget af et mineselskabs forarbejdning i Grønland fordrer dermed en afvejning af fordele og ulemper ved gennemførsel af hel eller delvis forarbejdning i Grønland. Afvejning af fordele og ulemper kan bl.a. baseres på maksimering af indtægter til landskassen, maksimering af socioøkonomiske fordele, minimering af natur- og miljøpåvirkning samt beregning af projektets konkrete meromkostninger og ulemper ved forarbejdning i Grønland.

I henhold til Råstoflovens § 1, stk. 2 skal Naalakkersuisut tilstræbe, at aktiviteter omfattet af råstofloven udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed samt hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med, under tilsvarende forhold, anerkendt god international praksis.

Blandt de potentielle gener og risici, der skal tages højde for ved fastsættelse af vilkår om forarbejdning i Grønland er aktivitetens natur- og miljøpåvirkning. Naalakkersuisut er bevidst om at værne om Grønlands natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Natur og miljø er en fælles værdifuld arv, der skal værnes om og overdrages til de kommende generationer, og natur og miljø har derudover betydning for andre erhverv som fiskeri, fangst, landbrug og turisme.

Derudover er Naalakkersuisut opmærksom på, at der skal tages højde for, at krav om forarbejdningen i Grønland kan øge mineselskabernes omkostningsniveau, hvilket kan påvirke Grønlands evne til at tiltrække investeringer til sin mineralindustri og dermed påvirke Grønlands økonomi.

Blandt de fordele som Grønland opnår - eller kan opnå - ved at maksimere graden af forarbejdning i Grønland, er højere personskatteindtægter til landskassen fra flere arbejdspladser

og højere selskabsskatteindtægter til landskassen fra mineselskaberne, som følge af den ekstra aktivitet og værdiskabelse i Grønland. Derudover er der mulighed for selskabsskatteindtægter fra eventuelle underleverandører, der er direkte eller indirekte involveret i forarbejdningen. Flere arbejdspladser og underleverandører vil øge kompetenceniveauet i Grønland. Hvis forarbejdning af grønlandske mineraler flyttes til udlandet, vil dertilhørende skatteindtægter generelt tilgå udenlandske statskasser.

Hvis der ikke er mulighed for at fastsætte vilkår om forarbejdning af mineraler i Grønland, risikerer Grønland, at nogle mineselskaber vil eksportere mineralerne uforarbejdet, hvorefter hovedparten af aktiviteterne og værdiskabelsen vil ske i udlandet, hvor der kan være et lavere omkostningsniveau og lempeligere skatteforhold. Derfor skal dette vurderes nøje.

Forslagsstiller fremfører i sit forslag, at råstofloves bestemmelse om forarbejdning er et forsinkende led for dem, som gerne vil udvinde mineraler i Grønland. Naalakkersuisut er enig i dette, men Naalakkersuisut bestræber sig på at behandle råstofselskabers ansøgninger med den nødvendige omhu og inden for et rimeligt tidsrum, dels fordi det er investeringsfremmende og dels for, at Grønland hurtigere kan opnå fordelene ved mineraludnyttelse. Med tanke på de nævnte fordele for Grønland ved at forarbejdningen gennemføres her i landet, og fordi udnyttelsestilladelser som udgangspunkt meddeles for 30 år, er Naalakkersuisut villig til at afsætte den nødvendige tid til at behandle forholdet om forarbejdning i Grønland. Naalakkersuisut vil i revision af Råstofloven, og forventer af fremlægge dette i 2020, og vil foreslå tydeligere objektive krav, som kan lette ansøgningsprocessen.

Naalakkersuisut forventer, at der vil være en mineralindustri i Grønland i mange generationer. Enkelte miner kan være aktive i flere generationer og udtømte miner forventes at blive erstattet af nye miner. Naalakkersuisut ser derfor mineraludvinding ud fra et langsigtet perspektiv med væsentlige økonomiske og socioøkonomiske fordele og med et natur- og miljøaftryk, der er begrænset i styrke, tid og sted.

Naalakkersuisut ser med disse bemærkninger frem til at deltage i denne forespørgselsdebat.